

Brüssel, 20. november 2025
(OR. en)

15717/25

VETER 121
AGRILEG 182
PHARM 170
MI 934

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	19. november 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 699 final
Teema:	KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE komisjoni hinnangu kohta olukorrale seoses hobuslaste ravimitega ravimisega ja hobuslaste toiduahelast väljajätmisega, sealhulgas seoses hobuslaste impordiga kolmandatest riikidest

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 699 final.

Lisatud: COM(2025) 699 final

Brüssel, 19.11.2025
COM(2025) 699 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**komisjoni hinnangu kohta olukorrale seoses hobuslaste ravimitega ravimisega ja
hobuslaste toiduahelast väljajätmisega, sealhulgas seoses hobuslaste impordiga
kolmandatest riikidest**

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva aruandega täidetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6¹ (mis käsitleb veterinaarravimeid) (edaspidi „veterinaarravimite määrus“) artiklis 158 sätestatud komisjoni kohustust hinnata olukorda seoses hobuslastel (hobused, eeslid, muulad jne) kasutatavate veterinaarravimitega ja hobuslaste toiduahelast väljajätmisega, sealhulgas seoses nende impordiga kolmandatest riikidest.

Samuti esitatakse selles komisjoni järeldused võimalike meetmete kohta, mida võtta praeguse olukorra parandamiseks, ning selle kohta, milline võib olla nende meetmete mõju rahvatervisele, loomade heaolule, pettuseriskile ja võrdsetele tingimustele kolmandate riikidega.

2. TAUST

ELi õigusaktide alusel² käsitatakse hobuslasi (tuntud ka kui kabjalised) toiduloomadena³. Rahvatervise kaitsmiseks tuleb hobuslased toiduahelast pöördumatult välja jätta,⁴ kui neid on ravitud ravimitega, mis sisaldavad toimeaineid, mille kasutamine toiduloomade puhul on keelatud⁵ või mis ei ole lubatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 470/2009⁶ (jääkide piirnormide määrus). Toiduks kasutatava hobuslase tapmine tuleks kuus kuud edasi lükata, kui loomale on manustatud aineid, mis on kantud hobuslaste raviks oluliste ainete loetellu⁷ (edaspidi „oluliste ainete loetelu“). Teatavatel tingimustel võib toiduks kasutatavale hobuslasele manustada muud

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ (ELT L 4, 7.1.2019, lk 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/OJ>).

² Komisjoni 10. juuni 2021. aasta rakendusmääruse (EL) 2021/963 (millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/429, (EL) 2016/1012 ja (EL) 2019/6 kohaldamiseks seoses hobuslaste identifitseerimise ja registreerimisega ning kehtestatakse nende loomade identifitseerimisdokumentide näidised) artikkel 38 (ELT L 213, 16.6.2021, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/963/OJ).

³ Määruse (EL) 2019/6 artikli 4 punkt 38.

⁴ Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/963 artiklid 38–42.

⁵ Nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiiv 96/22/EÜ, mis käsitleb teatavate hormonaalse või türostaatilise toimega ainete ja beetaagonistide kasutamise keelamist loomakasvatuses ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 81/602/EMÜ, 88/146/EMÜ ja 88/299/EMÜ (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/22/OJ>), koostoimes komisjoni 22. detsembri 2009. aasta määruse (EL) nr 37/2010 (mis käsitleb farmakoloogilisi toimeaineid ja nende liigitust loomsetes toiduainetes sisalduvate jääkide piirnormide järgi) I lisa tabeliga 2 (ELT L 15, 20.1.2010, lk 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/2010/37\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2010/37(1)/oj)).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 470/2009, milles sätestatakse ühenduse menetlused farmakoloogiliste toimeainete jääkide piirnormide kehtestamiseks loomsetes toiduainetes ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2377/90 ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 726/2004 (ELT L 152, 16.6.2009, lk 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/470/OJ>).

⁷ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2025/901, millega kehtestatakse hobuslaste raviks oluliste ainete või selliste ainete loetelu, mis toovad hobuslaste muude ravivõimalustega võrreldes täiendavat kliinilist kasu ja mille puhul hobuslastega seotud keeluaeg on kuus kuud (ELT L, 2025/901, 20.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/901/OJ), ning komisjoni 13. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1950/2006, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/82/EÜ (veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta) hobuslaste raviks oluliste ainete nimekiri (ELT L 367, 22.12.2006, lk 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1950/OJ>), muudetud kujul.

liiki loomade puhul lubatud veterinaarravimeid või inimtervishoius kasutatavaid ravimeid, kui konkreetse näidustuse jaoks ei ole ühtki müügiloa saanud või turul kättesaadavat toodet⁸.

Kehtivate eeskirjade kohaselt saab hobuslased toiduahelast välja jätta ainult vastutav veterinaararst või pädev asutus⁹. Paljud ELis aretatud ja kasvatatud ning toiduahelasse jõudnud loomad on endised lemmik-, sport- või aretusloomad. Ühiskonna ettekujutus hobuslastest kui lemmik-, sport- või aretusloomadest ja toiduloomadest raskendab sageli hobuslastele ravimite manustamisega kaasnevaid toiduohutuse riske käsitlevate õigusnõuete rakendamist.

Veterinaarravimite turg jaguneb toiduloomade ja lemmikloomade vahel ning kumbki osa peab rahuldama arvukate liikide ravivajadused. Selle tulemuseks on turu killustatus¹⁰. Loomakasvatajate jaoks peab loomade ravi olema kulutõhus. Lisaks on ilmnud, et loomatervishoiutööstust heidutavad uusi veterinaarravimeid välja töötamast kaalutlused, mis on seotud investeringutasuvuse ja veterinaarravimi turul hoidmise kuludega. See olukorda avaldab suuremat mõju vähem levinud näidustuste ja väiksema populatsiooniga loomaliikide jaoks mõeldud ravimitele. Näiteks ei pruugi kulud, mis kaasnevad veterinaarravimi toimeaine jaoks jääkide piirnõrmi kehtestamiseks vajalike andmete esitamisega, võimaldada teenida toiduks kasutatavate hobuslaste puhul toote müümisel õigustatud tulu.

Alates 2022. aasta jaanuarist kohaldatava veterinaarravimite määruse üks eesmärke on parandada veterinaarravimite kättesaadavust, tagades samal ajal rahva- ja loomatervise ning keskkonna parima võimaliku kaitse. Määruses on erisätted, mille eesmärk on suurendada hobuslaste ravi kättesaadavust ning sellega parandada nende tervist ja heaolu, kaitstes samal ajal ka rahvatervist.

Mõned sätted on üldisemad ja nende eesmärk on soodustada¹¹ piiratud turgude,¹² näiteks hobuslaste jaoks mõeldud veterinaarravimite müügilubade andmist. Teatavatel tingimustel lubab veterinaarravimite määrus kasutada ravimeid ka juhtudel, mida müügiloa tingimused ei hõlma¹³ (nn astmeline kasutamine). Need tingimused on toiduloomade ja toiduks mittekasutatavate loomade (nt toiduahelast välja jäetud hobuslased) puhul erinevad. Selleks et parandada toiduks kasutatavate hobuslaste jaoks mõeldud ravimite kättesaadavust, on veterinaarravimite määruses ette nähtud ka selliste ainete loetelu koostamine, mis on hobuslaste raviks olulised või mis toovad hobuslaste muude ravivõimalustega võrreldes täiendavat kliinilist kasu ja mille puhul keeluaeg on kuus kuud¹⁴.

⁸ Määruse (EL) 2019/6 artikkel 113 koos artikliga 115.

⁹ Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/963 artikkel 38.

¹⁰ Komisjoni talituste töödokument, „Impact Assessment accompanying the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on veterinary medicinal products“ (Mõjuhinnang, mis on lisatud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus veterinaarravimite kohta), SWD(2014) 0273 final.

¹¹ Määruse (EL) 2019/6 artikkel 23 (võimalus esitada taotlus piiratud turgude jaoks ilma teatavaid dokumente esitamata) või artiklid 39 ja 40 (nt 14 aastat esialgset andmekaitset).

¹² Samas, artikli 4 punkt 29.

¹³ Samas, artiklid 112, 113 ja 115.

¹⁴ Samas, artikli 115 lõige 5, ning komisjoni rakendusmäärus (EL) 2025/901. Komisjoni määrust (EÜ) nr 1950/2006, mida on muudetud määrusega (EL) nr 122/2013, kohaldatakse kuni 21. maini 2027.

Selleks et tagada jälgitavus ja usaldusväärne toiduahelast väljajätmine, tuleb hobuslased ELis identifitseerida, kasutades järgmisi vahendeid:¹⁵ kordumatu kood, füüsilised identifitseerimisvahendid (süstitav transponder või kõrvamärk)¹⁶ ja kogu eluea jooksul kehtiv identifitseerimisdokument¹⁷ (edaspidi ka „pass“). Üldjuhul tuleb hobuslane identifitseerida liikmesriigi kindlaks määratud ajavahemiku jooksul ja enne 12 kuu vanuseks saamist või enne, kui loom lahkub rohkem kui 30 päevaks oma sünniettevõttest¹⁸. Viivitused identifitseerimisel, samuti looma passi või füüsilise identifitseerimisvahendi kaotamine toovad kaasa looma toiduahelast väljajätmise,¹⁹ välja arvatud juhul, kui ettevõtja suudab rahuldavalt tõendada, et hobuslase staatust inimtoiduks tapmiseks ettenähtud loomana ei ole ühegi ravimeetodiga kahjustatud²⁰. Pass sisaldab teavet ka selle kohta, kas konkreetse hobuslase puhul on välistatud inimtoiduks tapmine või kas teda on ravitud oluliste ainete loetellu kuuluvate ainetega²¹. Liikmesriikidel tuleb luua andmebaas,²² mis sisaldab loomade kordumatuid koode, transpondrite identifitseerimiskode ning passandmeid,²³ samuti teavet loomade staatuse kohta toiduahelas,²⁴ ning seda andmebaasi haldama.

Toiduahelast välja jäetud hobuslase eest hoolitsemine võib olla probleem, kui omanik ei soovi või ei saa enam looma pidada. Kuna loom on toiduahelast välja jäetud, tuleb neid pidada kuni surma või surmamiseni. Mõnes liikmesriigis ei saa sellist looma ilma mõistliku põhjuseta surmata. Mõnel juhul võib eutanaasia ja käitlemise hind omanikule üle jõu käia. Seetõttu võib juhtuda, et mõni hobuslane jäetakse ravita, vältimaks toiduahelast väljajätmist, või jäetakse hooletusse või hüljatakse pärast toiduahelast väljajätmist. Mõlemas olukorras tekib tõsiseid looma tervise ja healuga seotud probleeme. Hobuslaste liha tootmisele spetsialiseerunud ettevõtjate jaoks (keda küll on Euroopas suhteliselt vähe) muudab toiduahelast väljajätmine hobuslase täiesti väärtusetuks. Need tegurid loovad tingimused, mis võivad soodustada ebaseaduslikku tegevust ja pettust, nagu on näidanud juhtumid nii kaugemas kui ka lähiminevikus²⁵. See võib tähendada manipuleerimist passiga, hobuslase mitte jätmist toiduahelast välja pärast tema ravimist toiduloomade puhul keelatud ravimiga, sellise ravimi

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määruse (EL) 2016/429 (loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks) artikli 114 lõige 1 (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/OJ>).

¹⁶ Komisjoni 28. juuni 2019. aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega) artiklid 58 ja 59 (ELT L 314, 5.12.2019, lk 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/2035/OJ), muudetud kujul.

¹⁷ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/963.

¹⁸ Samas, artikkel 21.

¹⁹ Samas, artikli 25 lõige 1 ja lõike 2 punkt d.

²⁰ Samas, artikli 38 lõike 2 punkt d.

²¹ Komisjoni 29. jaanuari 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/577, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/6 kõnealuse määruse artikli 112 lõike 4 ja artikli 115 lõike 5 kohaldamiseks vajaliku ning artikli 8 lõikes 4 osutatud kogu eluea jooksul kehtivas identifitseerimisdokumendis sisalduva teabe sisu ja vormi osas (ELT L 123, 9.4.2021, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/577/OJ).

²² Määruse (EL) 2016/429 artikkel 109.

²³ Komisjoni 28. juuni 2019. aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega) artikkel 64 (ELT L 314, 5.12.2019, lk 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/2035/OJ), muudetud kujul.

²⁴ Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/963 artikli 6 lõige 1 ja artikli 7 lõike 2 punkt c.

²⁵ Paddy Wall, „[Report on equine identification, registration, and traceability in Ireland](#)“ (Aruanne hobuslaste identifitseerimise, registreerimise ja jälgitavuse kohta Iirimaal).

kasutamise registreerimata jätmist või hobuslase identifitseerimisdokumendi võltsimist. See kõik võib kaasa tuua selle, et hobuslane, kes tuleks toiduahelast välja jätta, tapetakse.

Toiduks kasutatavate hobuslaste ja nendest valmistatud toodete suhtes kohaldatakse muu hulgas ELi toomise nõudeid, mis on sätestatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2022/2292²⁶. See tähendab, et inimtoiduks tapmiseks ettenähtud hobuslasi, keda on ravitud direktiivi 96/22/EÜ alusel keelatud ainetega, komisjoni määruse (EL) nr 37/2010 lisa tabelis 2 loetletud keelatud ainetega või kõnealuse määruse tabelis 1 loetlemata ainetega, ja liha, mis on saadud taolistelt kolmandates riikides tapetud hobuslastelt, ei tohi ELi tuua. Praegu on vaid mõnel riigil lubatud eksportida ELi elusaid hobuslasi²⁷ või hobuslaste liha²⁸.

Selleks et koguda tõendeid olukorra kohta aastatel 2018–2022 ja neid tõendeid analüüsida, määras komisjon töövõtja uuringut tegema. Töövõtja analüüsis oma aruandes²⁹ mitut uuringuküsimust, uuris liikmesriikide pädevate asutuste ja sidusrühmade välja pakutud meetmeid olukorra parandamiseks ning hindas nende meetmete võimalikku mõju rahvatervisele, loomade heolule, pettuseriskile ja võrdsetele tingimustele kolmandate riikidega. Uuringu tegemiseks otsis töövõtja teavet kirjandusest, selgitas välja asjakohaste tõendite allikad ja töötas välja konsultatsioonistrateegia. Seejärel kogus töövõtja asjaomastelt pädevatelt asutustelt ja sidusrühmadelt andmeid ja arvamusi ning analüüsis kättesaadavat teavet.

3. PRAEGUSE OLUKORRA HINDAMINE

Kuna mitme uuringuküsimuse puhul oli pädevatele asutustele ja sidusrühmadele kättesaadav väga vähe andmeid või ei olnud andmed üldse kättesaadavad, ei olnud töövõtjal võimalik teha ELi tasandil paikapidavaid ja representatiivseid järeldusi. Muu hulgas nappis täpseid andmeid järgmise kohta: toiduahelast väljajätmise põhjused, toiduahelast väljajätmise tõttu eutanaasia kasutamine ning selliste loomade osakaal, keda raviti vaatlusperioodil 2018–2022 veterinaarravimitega juhtudel, mida müügiloo tingimused ei hõlma. Allpool esitatud hinnangus keskendutakse veterinaarravimite määruse artikli 158 põhiteemale, st hobuslaste ravimisele ravimitega ja hobuslaste toiduahelast väljajätmisele, sealhulgas mis puudutab importi kolmandatest riikidest.

Toiduahelast välja jäetud hobuslaste osakaal on liikmesriigiti väga erinev, jäädes vahemikku 5–95 %. Mõnes liikmesriigis, kus loomi on rohkem, jääb see osakaal vahemikku 6–60 %. Täpne teave kõrvalejätmise põhjuste kohta ei ole laialdaselt kättesaadav. Seetõttu on keeruline teha järeldusi selle kohta, kas tõenäolisem on kõrvalejätmise veterinaarravi või pädeva asutuse

²⁶ Komisjoni 6. septembri 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/2292, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 seoses toiduloomade ja teatavate inimtoiduks ettenähtud toodete saadetiste liitu toomise nõuetega (ELT L 304, 24.11.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/del/2022/2292/OJ>).

²⁷ Komisjoni 24. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/404, millega kehtestatakse selliste kolmandate riikide, territooriumide või nende tsoonide loetelud, millest on lubatud liitu tuua loomi, loomset paljundusmaterjali ja loomseid saadusi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/429 (ELT L 114, 31.3.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/impl/2021/404/OJ>).

²⁸ Komisjoni 24. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/405, millega kehtestatakse selliste kolmandate riikide või nende piirkondade loetelud, kust on lubatud liitu tuua teatavaid inimtoiduks ettenähtud loomi ja kaupu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625 (ELT L 114, 31.3.2021, lk 118, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/impl/2021/405/OJ>).

²⁹ OPERA Srl, Study on the situation as regards the medicinal treatment of animals of the equine species and their exclusion from the food chain - Final Report, EW-01-25-072-EN-N, European Union, Luxembourg, 2025, ISBN 978-92-68-28492-6, doi:10.2875/8634652, kättesaadav aadressil <http://data.europa.eu/doi/10.2875/8634652>

otsuse tõttu (nt hilinenud identifitseerimine, duplikaat- või asenduspass). See on oluline aspekt, sest kõrvalejätmise algpõhjused ja võimalikud meetmed selle vältimiseks võivad olla erinevad.

Mis puudutab hobuslaste väljajätmist toiduahelast nende ravimise tõttu, siis peamine algpõhjus on selliste ravimite puudumine, mis võimaldaksid ravi saanud loomal toiduahelasse jääda.

Uuringu käigus koguti arvamusi toiduks kasutatavate hobuslaste jaoks uute veterinaarravimite väljatöötamise ja nende ravimite müügilubade hankimise piirangute kohta, mille hulka kuulub hobuslaste turu suhteline väiksus, pidades silmas kulukaid müügiloa menetlusi. Olukorda raskendavad veelgi mõne hobuslaste puhul esineva näidustuse ebatavalisus ning kulud, mis kaasnevad jääkide piirnormati kehtestamiseks, konkreetse veterinaarravimi puhul keeluaja kindlaksmääramiseks ja veterinaarravimi turul hoidmiseks vajalike andmete esitamisega. Liidu õiguse sätete puhul, mille eesmärk on parandada toiduks kasutatavate hobuslaste jaoks mõeldud ravimite kättesaadavust, on jääkide piirnormati ekstrapoleerimisest jääkide piirnormati määruse alusel olnud vähe abi, sest peamine piirav tegur on konkreetse veterinaarravimi puhul keeluaja kindlaksmääramiseks tehtavate uuringute kulud. Selleks et hinnata, millist mõju avaldavad veterinaarravimite määruse uued sätted, mille eesmärk on parandada ravimite kättesaadavust (nt taotluste esitamine piiratud turgude jaoks³⁰), on vaja rohkem aega.

Uuringus ei olnud võimalik esitada andmeid selliste loomade osakaalu kohta, keda oli ravitud sellise veterinaarravimiga, mille tõttu loom tuli toiduahelast välja jätta, keda oli ravitud oluliste ainete loetellu kuuluva ainega või kellele oli manustatud ravimit sellisel juhul, mida asjaomase ravimi müügiloa tingimused ei hõlma. Siiski märgiti, et kui veterinaarravimite määruse artikli 113 kohaselt on vaja veterinaarravimit, millele on antud müügiluba teises liikmesriigis, kasutatakse ravi kiireloomulisuse tõttu sageli ravimeid, mis toovad kaasa looma toiduahelast väljajätmise.

Uuringus leiti ka, et hobuslaste väljajätmist toiduahelast suurendab veterinaarravimite kasutamist käsitlevate keeruliste eeskirjade, õigusaktide ja suuniste üldine puudulik tundmine, väärarusaamine või eiramine veterinaararstide ja hobuslaste pidajate seas. Muu hulgas ei mõisteta, mida kujutab endast veterinaarravimite määruse artikli 112 lõike 4 või artikli 113 kohane veterinaarravimite kasutamine juhtudel, mida müügiloa tingimused ei hõlma, võrreldes ettenähtust erineva kasutusega, mis ei ole ELi õigusaktide alusel lubatud.

Toiduahelast väljajätmisest tulenevad loomade heaoluga seotud probleemid, näiteks looma hülgamine või surmamine, näivad olevat üsna haruldased. Tundub, et sellised probleemid on aga rohkem levinud lihatootmiseks ettenähtud hobuslaste puhul, kellele sageli ei anta optimaalset ravi, et vältida nende toiduahelast väljajätmist. See avaldab kahjulikku mõju nende loomade tervisele ja heaolule.

Hobuslaste väljajätmine toiduahelast võib kaasa tuua identifitseerimise ja dokumentide jälgitavusega seotud pettusi, mille eesmärk on tuua väljajäetud loomad ebaseaduslikult toiduahelasse tagasi. ELi hoiatus- ja koostöövõrgustiku andmetel oli aastatel 2018–2024 ELis 60 sellist tagasitoomise juhtumit. Loomade heaolu ohtu seadmise kõrval võivad sellised pettused põhjustada rahvatervisega seotud probleeme, sest väljajäetud loomi võib olla ravitud keelatud ainetega, mille puhul ei ole võimalik kindlaks määrata ohutut jääkide piirnormati (ja

³⁰ [Euroopa Ravimiameti veebisaidil](#) esitatud teabe kohaselt on alates veterinaarravimite määruse kohaldamise algusest hinnatud artikli 23 alusel 17 hobuslastele mõeldud veterinaarravimit, millest kümne puhul leiti, et selles artiklis sätestatud tingimused on täidetud.

seega ka ohutut keeluaega). Laiemalt kahjustavad sellised pettused ebaõiglaselt nende loomapidajate ja toidukäitlejate mainet, kes peavad ELi õigusaktidest kinni.

Uuringus leiti, et olemasolevate kontrollimehhanismide abil on suudetud avastada pettusi ja ELi eeskirjade rikkumisi. Samas tehti kindlaks, et asjaomaste pädevate asutuste vahelise koostöö ja koordineerimise, rikkumisest teatamise korra kehtestamise ja kontrollitegevuse tugevdamise valdkonnas saab teha veel täiustusi, hõlbustamaks pettuste varajast avastamist ja asjakohaste järelmeetmete võtmist. Uuringus osutati ka mitmele meetmele koostöö parandamiseks, eelkõige liikmesriikide riiklikes andmebaasides sisalduva teabe jagamisele pädevate asutuste vahel ja hobuslasi pidavate ettevõtjatega ning tõhustatud teabevahetusele sidusrühmadega.

Mis puudutab toiduks kasutatavate hobuslaste või nendest valmistatud toodete importi kolmandatest riikidest, siis tapmiseks ettenähtud elusloomi vaatlusperioodil ELi ei imporditud. Andmetest on näha, et 2022. aastal oli peaaegu 14 000 tonni ELis kaubeldavast hobuslaste lihast imporditud ning nagu varasematel aastatelgi, oli peamine eksportija Argentina, kellele järgnesid Uruguay, Kanada, Austraalia ja Ühendkuningriik. Kolmandatest riikidest imporditud liha kogus tonnides uuritud ajavahemikul vähenes, eelkõige Kanada ja Austraalia puhul.

Komisjoni viimastes auditaruannetes³¹ on öeldud, et kolmandates riikides on vaja tugevamaid süsteeme ja rangemat õigusnormide täitmise tagamist, et suurendada loomade jälgimise tõhusust. Need meetmed võimaldaksid teha kindlaks ja jälgida võimalikke probleeme ning tagada, et teatavate veterinaarravimitega ravitud loomi ei kasutata inimtoiduks.

Lisaks tuuakse uuringus välja lahknevused komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2022/2292 ja nõukogu direktiivis 96/22/EÜ sätestatud impordinõuete ja ametlikes impordisertifikaatides sisalduva kinnituse vahel (kus praegu tuleb kinnitada nõuetele vastavust kuue kuu jooksul enne tapmist). Selle tulemuseks on võrdsete tingimuste puudumine.

4. PRAEGUST OLUKORDA PARANDAVATE VÕIMALIKE ELI MEETMETE KOHTA SIDUSRÜHMADELT JA PÄDEVATELT ASUTUSTELT SAADUD ETTEPANEKUTE HINDAMINE

Uuringu käigus koguti liikmesriikide pädevatelt asutustelt ja asjaomastelt sidusrühmadelt ettepanekuid meetmete kohta, mis nende arvates aitaksid praegust olukorda parandada. Need ettepanekud saab jagada nelja rühma: i) ettepanekud, mida on kehtivates ELi õigusaktides juba käsitletud (ja mis ei vaja seega täiendavat hindamist); ii) ettepanekud, mida oldi juba rakendamas; iii) ettepanekud, mida saab rakendada kehtiva ELi õigusraamistiku alusel, ja iv) ettepanekud, mille rakendamiseks on vaja muuta asjaomaseid ELi õigusakte. Uuringus hinnati neid ettepanekuid, võttes arvesse nende võimalikku mõju rahvatervisele, loomade heaolule, pettuseriskile ja võrdsetele tingimustele kolmandate riikidega.

Hindamisel leiti, et enamik ettepanekuid, mida on rakendatud või mida saab rakendada praeguse õigusraamistiku alusel, parandavad toiduks kasutatavate hobuslaste tervist ja heaolu, võimaldades suuremal arvul loomadel jääda seaduslikult toiduahelasse. Sellega väheneb risk, et loomad jäetakse toiduahelast väljajätmise vältimiseks ravita, ja kaasnev heaoluga seotud risk, et sellised loomad jäetakse tähelepanuta või hüljatakse. Väljajätmise vähenemisel väheneks ka huvi kuritegeliku tegevuse ja pettuse vastu. Sellest, kui väheneb oht, et keelatud ja mittelubatud

³¹ Vt auditaruanded Uruguay ([DG\(SANTE\)2018-6457](#) ja [DG\(SANTE\) 2022-7448](#)), Kanada ([DG\(SANTE\)2018-6458](#)), Argentina ([DG\(SANTE\)2018-6459](#) ja [DG\(SANTE\) 2022-7442](#)) ning Austraalia kohta ([DG\(SANTE\)2019-6653](#) ja [DG\(SANTE\) 2019-6679](#)).

ainetega ravitud loomad, kes on toiduahelast välja jäetud, naasevad ebaseaduslikult toiduahelasse, saab kasu ka rahvatervis.

4.1. Meetmed, mida juba rakendati

4.1.1. Oluliste ainete loetelu läbivaatamine

Oluliste ainete loetelu ajakohastati viimati 2013. aastal. Komisjon on võtnud kooskõlas veterinaarravimite määruse artikli 115 lõikega 5 vastu rakendusmääruse (EL) 2025/901. See määrus põhineb Euroopa Raviameti tehtud teaduslikul hindamisel³². Määrusega (EL) 2025/901 kehtestatud uues loetelus on hulk aineid selliste ravi- või diagnoosimisvajaduste jaoks, mida olemasolevate ravimitega³³ ei ole võimalik rahuldada või mis toovad muude võimalustega võrreldes täiendavat kliinilist kasu.

4.2. Meetmed, mida saab rakendada kehtiva ELi õigusraamistiku alusel

4.2.1. Parandada toiduks kasutatavatele hobuslastele mõeldud veterinaarravimite kättesaadavust

Jääkide piirnormide määrus ja veterinaarravimite määrus sisaldavad erisätteid, mille eesmärk on parandada müügiloaga veterinaarravimite kättesaadavust ja mida peetakse peamisteks vahenditeks, mis võimaldavad parandada praegust olukorda. Need sätted hõlmavad muu hulgas jääkide piirnormide ekstrapoleerimist,³⁴ võimalust anda müügilube piiratud turgude jaoks,³⁵ andmekaitse kestuse pikendamist³⁶ ja võimalust anda müügiloa hoidjale konkreetse veterinaarravimi jaoks rohkem kui üks müügiluba³⁷. Uuring näitas siiski ka seda, et veterinaarravimite määruse kõnealuste sätete potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks tuleb neid sätteid kohaldada pikemat aega.

Lisaks leiti uuringus, et teistes liikmesriikides juba müügiloa saanud veterinaarravimite kättesaadavust saaks parandada selliste meetmetega nagu hilisema tunnustamise menetluse³⁸ sujuv rakendamine ja atraktiivne tasupoliitika, mis vähendaks asjassepuutuvas liikmesriigis asjaomaste veterinaarravimite müügilubade hankimise ja haldamise kulusid.

Uuringus tehti kindlaks ka muud võimalikud meetmed, nagu teadusuuringud või hobuslaste puhul rakendatavad uued modelleerimismeetodid jääkide piirnormide jaoks, mida rahastab/toetab EL. Üksikute taotlejate rahastamise meetmesse tuleks siiski suhtuda ettevaatlikult, sest see võib põhjustada turumoonutusi. Pealegi toetab komisjon juba ELi

³² Scientific advice under Article 115(5) of Regulation (EU) 2019/6 for the establishment of a list of substances which are essential for the treatment of equine species, or which bring added clinical benefit compared to other treatment options available for equine species and for which the withdrawal period for equine species shall be six months (Määruse (EL) 2019/6 artikli 115 lõike 5 kohane teaduslik nõuanne hobuslaste raviks oluliste ainete või selliste ainete loetelu kehtestamiseks, mis toovad hobuslaste muude ravivõimalustega võrreldes täiendavat kliinilist kasu ja mille puhul hobuslastega seotud keeluaeg on kuus kuud) (EMA/CVMP/159047/2023, 18. juuli 2024), millega saab tutvuda [siin](#).

³³ Toiduks kasutatavate hobuslaste puhul lubatud veterinaarravimid või veterinaarravimite määruse artiklis 113 osutatud ravimid.

³⁴ Määruse (EL) 470/2009 artikkel 5.

³⁵ Määruse (EL) 2019/6 artikkel 23.

³⁶ Samas, artiklid 39 ja 40.

³⁷ Samas, põhjendus 54.

³⁸ Samas, artikkel 53.

rahastatavate vahendite, näiteks kemikaalidest tulenevate riskide hindamise partnerluse (PARC)³⁹ kaudu uuenduslike vahendite ja meetodite väljatöötamist kemikaalidega kokkupuute hindamiseks ja loomkatsete vähendamiseks. Sellest hoolimata saaks anda osalise panuse rahalise toetuse või muude meetmetega, nagu suurem koostöö ELi tasandil kliiniliste ja tõendus põhiste andmete loomiseks. Ettevõtjatele, eelkõige VKEdele, põhjustavad rahalisi raskusi ka uute veterinaarravimite jaoks müügilubade hankimise kulud (võttes arvesse, et ohutu keeluaaja kindlaksmääramiseks vajalikud jääkide kadumist käsitlevad uuringud on väga kulukad), müügilubade haldamise kulud (nt aastatasud või tasud, mis on seotud muudatustega, mis nõuavad või ei nõua hindamist) ning turu väiksusest tingitud väike investeeringutasuvus.

4.2.2. Parandada teadmisi olemasolevatest ravimitest, mida tohib kasutada toiduks kasutatavate hobuslaste puhul

Uuringu käigus tehti kindlaks mitu meetet, mis nõuavad veterinaararstide, asjaomase tööstusharu sidusrühmade, reguleerivate asutuste ja teadlaste koostööd, et jagada hobuslaste raviga seotud teadmisi, parimaid tavasid ja edusamme, sealhulgas rahvusvahelisel tasandil. Need meetmed hõlmavad konverentside korraldamist, teadusalgatusi ja veebipõhiste andmebaaside loomist. Otstarbekaid suuniseid oleks võimalik anda kättesaadavate veterinaarravimite ja oluliste ainete kasutamist käsitlevate raviprotokollidega. Need protokollid võiksid sisaldada ajakohastatud teavet muudatuste kohta asjaomastes ELi või riigisisestes õigusaktides, et veterinaararstid saaksid teada oma kõige uuematest kohustustest.

4.2.3. Tugevdada toiduks kasutatavate hobuslaste puhul kontrolli veterinaarravimite kasutamise üle

Kui tagada jõulisemalt selliste õigusaktide järgimine, mis käsitlevad ravimite kasutamist toiduks kasutatavate hobuslaste puhul, väheneks toidupettus ning seega kaitstaks sellega rahvatervist, avaldades samal ajal positiivset mõju loomade heaolule. Uuringus leiti, et asjaomaste pädevate asutuste ja nende üksuste vahel on vaja kooskõlastatud lähenemisviisi nii liikmesriikide sees kui ka nende vahel, ning tõhusat teabe ja teadmiste vahetamist. Selles valdkonnas tehtavate kontrollide parandamist silmas pidades viidati uuringus praegustele riiklikele veterinaarretseptide väljakirjutamise süsteemidele, mis võimaldavad koguda andmeid retseptide kohta. Selleks et saada üksikasjalikum teavet veterinaarravimite väljakirjutamise ja kasutamise kohta vastavalt ravitud looma staatusele toiduahelas, tuleks siiski kasutada riiklikku identifitseerimisandmebaasi.

4.2.4. Parandada hobuslaste jälgitavust

Uuringu käigus tehti kindlaks mitu meetet jälgitavuse parandamiseks, näiteks i) ühise ELi identifitseerimisandmebaasi loomine ja kasutamine, ii) eraveterinaararstidele andmebaasidele otsese juurdepääsu andmine, et nad saaksid kohe registreerida muudatuse looma toiduahela staatuses, ning iii) loomapasside digiteerimine. Nende meetmete eesmärke on võimalik saavutada kehtivaid ELi õigusakte kohaldades.

Näiteks kui anda teiste liikmesriikide pädevatele asutustele (või vajaduse korral nende liikmesriikide volitatud asutustele) lugemisõigusega juurdepääs liikmesriigi riiklikule andmebaasile, oleks võimalik rakendada kogu ELi hõlmavat veebipõhist süsteemi, kus

³⁹ [Kemikaalidest tulenevate riskide hindamise partnerlus | PARC \(eu-parc.eu\)](https://www.eu-parc.eu/).

pädevad asutused saaksid vaadata ja vahetada teavet loomade identifitseerimise, toiduahela staatuse ja liikumise kohta. Vastutavatel veterinaararstidel võiks olla sellele süsteemile lugemis- ja kirjutusõigusega juurdepääs, et saada kõige värskem teavet looma staatuse kohta toiduahelas ja vajaduse korral seda staatust ajakohastada. Loomapassi standardversiooni (paberkanjal pass) kõrval saaks lubada kasutada digitaalset versiooni (plastkaart, kiipkaart või digirakendused kaasaskantavas elektroonilises seadmes). Lisaks võiks kavandatud meetme, mille eesmärk on luua riiklikul tasandil loomade identifitseerimise alase teadlikkuse suurendamise rühmad, siduda muude meetmetega, millega püütakse parandada liikmesriikide pädevate asutuste vahelist koostööd ning suurendada veterinaararstide ja loomapidajate teadlikkust.

4.3. Meetmed, mille rakendamiseks on vaja muuta ELi õigusakte

4.3.1. Edendada veterinaarravimite paindlikumat kasutamist

Uuringu kohaselt on sidusrühmad avaldanud soovi, et veterinaarravimite määruse artikli 106 lõikest 1 oleks lubatud teha veel erandeid, et veterinaarravimeid saaks kasutada kooskõlas uusimate teaduslike nõuannetega, isegi kui sellised nõuanded ei ole kooskõlas ravimi omaduste kokkuvõttega. Näiteks võiks lubada veterinaararstil annust vähendada või suurendada või muuta manustamissagedust või -viisi. Veterinaarravimite määruse kohaselt saab toiduks kasutatavate hobuslaste puhul teha kõnealusest artiklist erandi üksnes vastavalt artiklile 113 koostoimes artikliga 115. Sidusrühmad on seisukohal, et sellise paindlikkuse võimaldamine annaks võimaluse loomadel esinevaid haigusi või vigastusi paremini ravida ning tagaks veterinaararstidele loomade ravimisel õiguskindluse. Kuna aga ravitud looma toiduahelast väljajätmine tuleneb üksnes kasutatud ravimis sisalduvast toimeainest, ei parandaks kavandatava paindlikkus praegust olukorda.

Ravimi omaduste kokkuvõttest kõrvalekaldumine tähendaks, et veterinaarravimit kasutatakse muudel juhtudel kui need, mida müügiloo andnud pädev asutus on hinnanud ning mis tagavad asjaomase veterinaarravimi kvaliteedi, ohutuse ja tõhususe. Seepärast võivad sellised kõrvalekalded põhjustada rahvatervisega seotud probleeme, kuna suuremad annused või pikem manustamisperiood võivad mõjutada lubatud keeluaegade ohutust ja jääkide esinemist toidus. Lisaks on olemas rahvatervisega seotud probleem, mis on seotud antimikroobikumiresistentsusega. Samuti kahjustaks igasugune ravimi omaduste kokkuvõttest kõrvalekaldumine, mis vähendab veterinaarravimi tõhusust, ravitava looma heaolu.

4.3.2. Muuta toiduahelast väljajätmise kriteeriumeid

Uuringus anti teada võimalikest meetmetest, et kaotada alaline toiduahelast väljajätmine, sealhulgas ajutisest keeluajast (nt kuus kuud kuni üks aasta) sellise veterinaarravimi kasutamise korral, mis toob kaasa toiduahelast väljajätmise, või halduslikel põhjustel, näiteks looma hilinenud identifitseerimise või asenduspassi väljastamise korral⁴⁰.

Uuringu kohaselt väitsid sidusrühmad, et üheaastane keeluaeg võiks olla piisav, et kaoksid peaaegu kõik veterinaarravimite jäägid. Sellegipoolest tuleks keeluaega arvutada juhtumipõhiselt, võttes arvesse veterinaarravimi täielikku koostist (toimeaine ja abiained), manustamisviisi ja annustamisskeemi. See meede peaks võimaldama loomadel tulevikus saada mitmesugusemat veterinaarravi, jäädes samal ajal toiduahelasse. Loomi ei oleks siiski

⁴⁰ Välja arvatud juhul, kui ettevõtja suudab rahuldavalt tõendada, et hobuslase staatust inimtoiduks tapmiseks ettenähtud loomana ei ole ühegi ravimeetodiga kahjustatud.

lubatud ravida keelatud ainetega ning vaja on rangeid järelevalveprotsesse, et tagada keeluaajast kinnipidamine.

Mõne sidusrühma sõnul loodaks selle ettepaneku elluviimisega võrdsed tingimused kolmandatest riikidest pärit impordile. Samas tooks selline meede kaasa toiduks kasutatavate hobuslaste diferentseeritud kohtlemise ELi õigusaktide alusel, mille tulemuseks oleks madalam tarbijakaitse tase võrreldes teiste loomaliikidega (veised, lambad, sead, kodulinnud jne). See võib omakorda kahjustada hobuseliha mainet ja tarbijapoolset omaksvõttu.

Kõnealune ettepanek võiks aidata lahendada mõningaid loomade heaoluga seotud probleeme (nt looma jätmise vajaliku ravita, et vältida väljajätmist) ja vähendada tulevikus väljajäetud loomade arvu, millega hoitaks ära nende ebaseaduslik naasmine toiduahelasse. Alalise toiduahelast väljajätmise kaotamist ja ajutise keeluaaja klausli lisamist ei saa siiski kohaldada praegu välja jäetud loomade suhtes, sest selle tulemusel võiksid naasta toiduahelasse loomad, keda on ravitud keelatud ainetega.

4.3.3. Hobuslaste süstemaatiline toiduahelast väljajätmine

See väljapakutud meede hõlmaks kõiki hobuslasi, välja arvatud neid, keda kasvatatakse spetsiaalselt toidu tootmiseks. Nagu uuringus märgitud, oleks lemmik-/võistlusloomade ja toiduloomade vahele keeruline piiri tõmmata, sest hobuslane ei liigitu oma elu jooksul ainult ühte kategooriasse. Seepärast tekitaks standardkategooria „lemmikloomast hobuslased“ loomine, mis tähendaks looma toiduahelast väljajätmist juba varsaeas, mitmeid probleeme. Vajadus looma eest kogu tema elu vältel hoolt kanda võib mõjutada selliste loomade heaolu, kes muutuvad kulukaks koormaks ja kellel ei ole alternatiivset kasutust, mille tagajärjed võivad olla ettearvamatud, näiteks looma hooletusse jätmise või hülgamine. Selle tulemusena suureneb tõenäoliselt pettus ja kuritegelik tegevus, mille eesmärk on tuua väljajäetud loomad toiduahelasse ebaseaduslikult tagasi. Sellel oleks omakorda ilmne kahjulik mõju rahvatervisele, kuna neid loomi võib olla ravitud keelatud ainetega, mille puhul ei ole võimalik kindlaks määrata ohutut jääkide piirnormi.

5. KOKKUVÕTE

Hobuslaste väljajätmine toiduahelast nende ravimise tõttu on peamiselt tingitud selliste ravimite puudumisest, mis võimaldaksid ravi saanud loomal jääda toiduahelasse.

Sellela seoses on väga oluline, et kõik toiduks kasutatavate hobuslaste veterinaarravimite väljatöötamise ja innovatsiooni panustavad sidusrühmad (loomapidajad, veterinaararstid, akadeemilised ringkonnad, loomatervishoiutööstus ja reguleerivad asutused) teeksid koostööd, et selgitada välja olemasolevad vajadused, seada prioriteediks vastavad teadusuuringud ning hõlbustada tehnosiiret, tootearendust ja regulatiivseid samme, mis viivad veterinaarravimi jaoks müügiloa andmiseni ja ravimi turul hoidmiseni.

Selleks et veterinaarravimite määrus saavutaks oma täieliku potentsiaali ja aitaks parandada ravimite kättesaadavust, on vaja rohkem aega. Ravimite kättesaadavust aitab suurendada see, et üha rohkem esitatakse müügiloataotlusi selliste veterinaarravimite kohta, mille puhul leitakse, et need vastavad piiratud turgudel kasutamise tingimustele. Mõnes liikmesriigis müügiloa juba saanud veterinaarravimite laiemat kättesaadavust ELis aitaksid veelgi parandada hilisema tunnustamise menetluse sujuv rakendamine ja atraktiivne tasupoliitika, mis vähendaks teistes liikmesriikides asjaomaste veterinaarravimite müügilubade hankimise ja haldamise

kulusid. Ravimite kättesaadavust aitab parandada ka uus oluliste ainete loetelu, mis sisaldab aineid selliste ravi- või diagnoosimisvajaduste jaoks, mida praegu ei ole võimalik toiduks kasutatavate hobuslaste puhul lubatud ravimitega rahuldada.

Veterinaarravimite väljakirjutamisel ja kasutamisel kooskõlas ELi ja riigisiseste õigusnormidega, sealhulgas hobuslaste toiduahelast väljajätmisel ravi saamise tõttu, on oluline roll veterinaararstidel. Veterinaaramet peaks tihedas koostöös liikmesriikide pädevate asutustega ka edaspidi aitama suurendada veterinaararstide ja loomapidajate teadlikkust asjakohastest õigusaktidest, mis käsitlevad hobuslaste identifitseerimist ning veterinaarravi kasutamist ja registreerimist. See võib tähendada riiklike suuniste või raviprotokollide koostamist, sealhulgas ravimite kasutamise kohta juhtudel, mida müügiloa tingimused ei hõlma, ja oluliste ainete loetellu kuuluvate ainete kasutamise kohta, või spetsiaalsete koolituskampaaniate korraldamist (sh asjaomastes riigisisestes või ELi õigusaktides tehtud muudatuste kohta).

Pettuse ja kohaldatavate ELi eeskirjade rikkumise kindlakstegemiseks on väga tähtis asjaomaste riiklike pädevate asutuste tugevdatud koostöö ja koordineerimine ning jõulisem täitmise tagamine. See koostöö hõlmaks riiklikes andmebaasides identifitseerimise, liikumise ja toiduahela staatuse kohta sisalduva teabe jagamist liikmesriikide pädevate asutuste vahel ja hobuslasi pidavate ettevõtjatega, millega maksimeeritakse kehtivate õigusaktide potentsiaali. Seda võiks täiendada ka tõhustatud teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad asjaomaste sidusrühmadega. Pettusele osutavate märkide varajaseks avastamiseks ja pädevate asutuste asjakohaste kontrollimeetmete käivitamiseks on olulised ka usaldusväärsed ja hästitoimivad rikkumisest teatamise menetlused.

Eespool nimetatud meetmete rakendamine aitab praegust olukorda parandada. Asjakohasemate ravimeetodite kättesaadavus suurendab loomade heaolu, hoides ära nende väljajätmise toiduahelast ja võimalikud heaoluriskid (nt looma ravita jätmise, et vältida väljajätmist). Väljajäetud loomade arvu vähenemisel kahanevad ka kuritegeliku tegevuse ja pettuse tõenäosus ning riskid, mida selline tegevus kujutab endast rahvatervisele ja loomade heaolule. Lisaks aitab jõulisem liidu õigusnormide täitmise tagamine luua pettuste jaoks heidutavama keskkonna.

Seda arvesse võttes edendab komisjon tihedas koostöös liikmesriikide pädevate asutuste ja sidusrühmadega eespool nimetatud meetmete rakendamist kehtiva ELi õigusraamistiku alusel, et: i) parandada ravimite kättesaadavust toiduks kasutatavate hobuslaste jaoks, ii) suurendada veterinaararstide ja loomapidajate teadlikkust ELi eeskirjadest, mis käsitlevad ravimite kasutamist toiduks kasutatavate hobuslaste puhul ja nende loomade toiduahelast väljajätmist, ning iii) tugevdada koostööd ja koordineerimist liikmesriikide pädevate asutuste vahel ning täitmise tagamist.

Mis puudutab võrdseid tingimusi kolmandatest riikidest pärit impordi jaoks, siis töötab komisjon praegu välja ettepanekut muuta komisjoni rakendusmääruse (EL) 2020/2235⁴¹ III lisa

⁴¹ Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/2235, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/429 ja (EL) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses loomatervise sertifikaatide näidiste, ametlike sertifikaatide näidiste ja loomatervise/ametlike sertifikaatide näidistega teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetiste liitu toomiseks ja liidusiseseks liikumiseks, selliste sertifikaatidega seotud ametliku sertifitseerimisega ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 599/2004, rakendusmäärused (EL) nr 636/2014 ja (EL) 2019/628, direktiiv 98/68/EÜ ning otsused 2000/572/EÜ, 2003/779/EÜ ja 2007/240/EÜ (ELT L 442, 30.12.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/2235/OJ).

ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/403⁴² II lisa seoses nende sertifikaatide näidistega, mida nõutakse teatavate kodukabjalistest ja looduslikest ulukkabjalistest saadud toodete saadetiste ning teatavatesse kategooriatesse kuuluvate hobuslaste saadetiste ELi toomiseks. Selle muutusega viiakse asjaomastes sertifikaatides esitatav kinnitus kooskõlla komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2022/2292 ja nõukogu direktiivis 96/22/EÜ sätestatud ELi nõuetega, mis hõlmavad looma kogu eluiga, et tagada praegu kehtivate eeskirjade jaoks võrdsed tingimused.

Peale selle jätkab komisjon eksportivate riikide auditeerimist, et hinnata ametliku kontrolli süsteeme, mida need riigid kasutavad ELi eksportimiseks ettenähtud loomsete saaduste, sealhulgas hobuseliha puhul.

⁴² Komisjoni 24. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/403, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/429 ja (EL) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses teatavatesse kategooriatesse kuuluvate maismaaloomade ja nende paljundusmaterjali saadetiste liitu toomiseks ja liikmesriikidevaheliseks liikumiseks kasutatavate loomatervise sertifikaatide näidiste ja loomatervise/ametlike sertifikaatide näidistega, selliste sertifikaatidega seotud ametliku sertifitseerimisega ning tunnustatakse kehtetuks otsus 2010/470/EL (ELT L 113, 31.3.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_imp/2021/403/OJ).

LÜHENDITE LOETELU

AMR	Antimikroobikumiresistentsus
PA	Pädev asutus
OAL	Oluliste ainete loetelu
ML	Müügiluba
JPN	Jääkide piirnorm
LR	Liikmesriik
ROK	Ravimi omaduste kokkuvõte
HTM	Hilisema tunnustamise menetlus
KR	Kolmandad riigid
VTR	Veterinaarravim